

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTIQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 25279 GESTIÓ PÚBLICA (7,5 crèdits)

DURADA: Segon semestre

CURS: Tercer

CURS ACADÈMIC: 2004/2005

OBJECTIUS DEL CURS:

La gestió pública és una disciplina que desborda els límits d'una assignatura. Els desborda perquè no es pot tractar com un enfocament, sinó com la suma de múltiples i diversos enfocaments; perquè combina una dimensió teòrico-analítica amb una vocació pràctico-prescriptiva; perquè utilitza un instrumental tècnicament sofisticat, però comporta també una determinada actitud mental.

Davant d'aquest panorama, l'assignatura de Gestió Pública ha estat pensada per a introduir l'estudiant en la complexitat. Per aconseguir-ho, l'hem dividida en dos grans parts: una primera dedicada a qüestions teòriques i una segona dedicada a qüestions pràctiques.

Respecte a la primera part, destacarem dos grans objectius: 1) entendre l'aparició del concepte *gestió pública* (el significat i les raons de la seva emergència), i 2) caracteritzar les seves propostes més significatives (destacant tant els seus potencials com possibles línies de crítica).

La segona part és de difícil delimitació. Per raons de temps, hem decidit centrar-nos en només dos grans aspectes de la gestió pública: els processos de privatització i les estratègies destinades a l'excel·lència organitzativa. Aquests dos temes, plantejats des d'una interpretació àmplia, serveixen per abordar els grans reptes de la gestió pública actual.

TEMARI:

S1. Presentació de l'assignatura: diagnòstic, receptes i contraindicacions

I. De l'administració pública tradicional a la nova gestió pública

S2. Per què parlem de gestió i no d'administració? Per què parlem de gestió pública i no de gestió a seques?

S3. Burocràcia: com la percebim i què és en realitat?

S4. Les raons de la "crisi" de la burocràcia: factors interns, factors externs i discursos

S5. Els continguts de la modernització: els trets distintius de la NGP: “soft management vs macho management”

II. La teoria de l'excel·lència i del “soft management”

S6. Els orígens empresarials: l'excel·lència de Peters i Waterman

S7. La incorporació del sector públic: Osborne i Gaebler

S8. L'aparició d'un nou paradigma de gestió pública i privada?

III. La pràctica del “soft management”

S9. D'on venim 1: la gestió de les estructures: organigrames fragmentats, integrats, matricials, per projectes

S10. D'on venim 2: la gestió dels processos: estratègies incrementals vs estratègies radicals (reingenieria de processos)

S11. Cap a on anem 1: L'aparició del concepte de qualitat en el sector públic.

S12. Instruments i experiències en la gestió de la qualitat

S13. Cap a on anem 2: La gestió de xarxes: confiança i intermediació en la gestió pública.

S14. Instruments i experiències en la gestió de xarxes

IV. La teoria del “macho management”

S15. El debat sobre la privatització en el sector públic

S16. Definició i operativització del terme privatització: una aproximació àmplia

S17. Pistes i criteris per valorar els processos de privatització en el sector públic

V. La pràctica del “macho management”

S18. Societat civil i agencialització: potencials i límits

S19. Externalització competitiva: els contractes i les formes contractuals

S20. Els contractes-programa i els quasi-mercats: competència dins el sector públic

VI. Crítiques a la NGP

S21. No hi ha postburocràcia sinó neoburocràcia

S22. Els efectes no desitjats de la NGP

VII. Conclusions

S23. NGP: “ni tanto ni tan calvo”

FUNCIONAMENT DEL CURS:

L'assignatura es desenvoluparà a partir de 3 tipus de sessions:

- Les tradicionals **sessions magistrals** conformaran l'esquelet de l'assignatura i s'impartiran durant dues sessions setmanals.
- La tercera sessió setmanal es dedicarà a un **seminari de lectures** en grups reduïts. Les lectures i la distribució dels grups es fixaran a classe.
- Finalment, també en l'horari que fixem a la classe i utilitzant les hores disponibles per les tutories actives, organitzarem uns **grups de seguiment de la premsa** on intentarem destacar la relació entre els continguts de l'assignatura i la realitat del dia a dia que recull la premsa.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a través de:

- Un examen tradicional (70% de la nota)
- La presentació de 3 treballs de 2-3 pàgines a partir de les preguntes i les lectures que es presenten a continuació (3 treballs a triar de 5 possibilitats) (30% de la nota)

1ª possibilitat: El concepte de gestió pública

Preguntes:

1. “El concepte i la pràctica de la gestió impliquen discrecionalitat, i la discrecionalitat és difícilment compatible amb els principis d'estructura i funcionament de l'administració pública”. Discuteix-ho.
2. Podria argumentar-se una diferenciació substancial entre la gestió pública i la gestió privada? Per què?

Lectures obligatòries:

Gunn (1997) “Perspectiva de Gestión Pública” a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.

Stewart i Ranson (1997) “La Gestión en el Ámbito Público” a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.

2ª possibilitat: De l'APT a la NGP

Preguntes:

1. Defineix les principals diferències entre l'APT i la NGP?
2. Creus que aquestes diferències són prou significatives per a justificar el parlar de l'aparició d'un nou paradigma de gestió?

Lectures obligatòries:

Barzelay (1992) *Breaking through Bureaucracy: A New Vision for Managing in Government*. Berkeley: University of California Press, pp. 115-133.

Hood (1994) *Explaining economic policy reversals*. Buckingham: Open University Press, Cap. 7.

Metcalf (1997) "Gestión Pública: De la Imitación a la Innovación" a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.

3ª possibilitat: Crítiques a les versions més optimistes de la NGP

Preguntes:

1. "La NGP és ideològicament neutra: En principi, els instruments d'intervenció no afecten el contingut de les polítiques públiques". Discuteix-ho.
2. Com difereixen les principals línies de crítiques a la NGP? Quin podria ser l'origen d'aquestes diferències?

Lectures obligatòries:

Brugué, Amorós i Gomà (1994) "La Administración pública y sus clientes: ¿Moda Organizativa u Opción Ideológica?", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.

Dunleavy i Hood (1995) "De la APT a la NGP", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 3.

Brugué (1996) "La Dimensión Democrática de la NGP", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 5.

4ª possibilitat: De la gestió dels organigrames a la gestió de la qualitat

Preguntes:

1. Trets distintius de la gestió de qualitat.
2. Quins podrien ser els potencials i els límits de la gestió de la qualitat en el sector públic?

Lectures obligatòries:

Flynn (1997) *Public Sector Management*. Londres: Prentice Hall & Harvester Wheatsheaf. 3ª Ed., pp. 152-169.

López i Gadea (1994) *Servir al Ciudadano: Gestión de la Calidad en la Administración Pública*. Barcelona: Gestión 2000.

5ª possibilitat: La privatització dels serveis públics

Preguntes:

1. Què vol dir privatitzar un servei públic?
2. En quin sentit podrien ser rellevants les diferències entre "formes alternatives de privatització"?

Lectures obligatòries:

- Donahue (1991) *La Decisión de Privatizar: Fines Públicos y Medios Privados*. Barcelona: Paidós.
- Flynn (1997) *Public Sector Management*. Londres: Prentice Hall & Harvester Wheatsheaf. 3ª Ed., pp.109-151
- Gomà i Brugué (1996) "Algunas Matizaciones en Relación a la Privatización de Servicios Públicos", *Cuadernos de Relaciones Laborales*, 8.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA:

El concepte de gestió pública:

- Drucker (1993) *La Sociedad Poscapitalista*. Madrid: Apóstrofe.
- Eliassen i Kooiman (1993) *Managing Public Organizations*. Londres: Sage.
- Flynn (1990) *Public Sector Management*. Londres: Harvester & Wheatsheaf.
- Hughes (1994) *Public Management and Administration*. Londres: Macmillan.
- McKevitt i Lawton (1994) *Public Sector Management*. Londres: Sage.
- Metcalf i Richards (1987) *La Modernización de La Gestión Pública*. Madrid: MAP.
- Ranson i Stewart (1994) *Management for the Public Domain*. Londres: Macmillan.

De l'APT a la NGP

- Boix (1994) "¿Hacia una Administración Pública Eficaz", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.
- Dunleavy (1991) *Democracy, Bureaucracy and Public Choice*. Londres: Harvester & Wheatsheaf.
- Elcock (1991) *Change & Decay. Public Administration in the 1990's*. Londres: Longman.
- Ferlie, Ashburner, Fitzgerald, Pettigrew (1996) *The new public management in action*. Oxford: Oxford University Press.
- Hood (1995) "The 'new public management' in the 1980s: variations on a theme", *Accounting, Organisations and Society*, 20(2/3).
- OCDE (1988) *La Administración al Servicio del Público*. Madrid: INAP.
- Osborne i Gaebler (1994) *La Reinención del Gobierno: La Influencia del Espíritu Empresarial en el Sector Público*. Barcelona: Paidós, pp. 421-445.
- Peters i Waterman (1982) *In Search of Excellence: Lessons from America's Best-Run Companies*. Nova York: Harper & Row.

Richards (1994) "El Paradigma del Cliente en la Gestión Pública", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.

Crítiques a les versions més optimistes de la NGP

Dunleavy, P. (1994) "The globalization of public services production: Can government be 'best in world'?", *Public Policy and Administration*, 9(2).

Fox i Miller (1995) *Postmodern Public Administration*. Londres: Sage.

Hecksher i Donnellon (1994) *The Post-bureaucratic Organization*. Londres: Sage.

Kooiman (1993) *Modern Governance*. Londres: Sage.

Pollitt (1993) *Managerialism and the Public Service*. Oxford: Blackwell. (existeix traducció al castellà)

Ritzer (1996) *The McDonaldisation of Society*. California: Pine Forge Press. (existeix traducció al castellà).

Savas (1987) *Privatization: The key to better government*. New Jersey: Chatham House Publishers.

Privatització i competència

Asher (1987) *The Politics of Privatisation*. Londres: Macmillan.

Brooke (1989) *Managing the Enabling Authority*. Londres: Longman.

Dunleavy (1986) "Explaining the Privatisation Boom", *Public Administration*, 64.

Johnson (1989) "The Privatisation of Welfare", *Social Policy and Administration*, 23(1).

Kickert (1997) *Managing Complex Networks*. Londres: Sage.

Lane (1985) *State and Market: Politics of the Public and the Private*. Londres: Sage.

Le Grand i Robinson (1984) *Privatisation and the Welfare State*. Londres: Sage.

Le Grand i Bartlett (1993) *Quasi-Markets and Social Policy*. Londres: Macmillan.

Papadaky i Taylor-Gooby (1987) *The Private Provision of Public Welfare: State, Market and Community*. Nova York: Saint Martin's Press.

Rehfuss (1989) *Contracting Out in Government*. Londres: Jossey-Bass.

Saunders i Harris (1994) *Privatization and popular capitalism*. Buckingham: Open University Press

Walsh (1995) *Public Services and Market Mechanisms*. Londres: Macmillan.

Excel·lència i qualitat:

Chias (1993) *Marketing Público: Por un Gobierno y una Administración al Servicio del Público*. Mèxic: McGraw Hill.

Documentos INAP nº 4 (1995) *Cartas de Servicios Públicos*. Madrid: INAP.

Kirkpatrick i Martínez (1995) *The politics of quality in the public sector*. London. Routledge.

Pollitt i Bouckaert (1995) *Quality Improvement in European Public Services*. Londres: Sage.

Senile (1993) *Calidad Total en los Servicios y en la Administración Pública*.

Barcelona: Gestión 2000.

Waterman (1990) *Adhocracia*. Barcelona: Ariel.

Williamson (1981) "The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach", *American Journal of Sociology*, 87.